

Suđenje pred Županijskim sudom u Vukovaru za ratni zločin u Borovu

Uvod

Veće Županijskog suda u Vukovaru izreklo je 13. jula 2004. godine osuđujuću presudu šestorici Srba za krivično delo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 120 stav 1 Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (OKZRH) [1]. Jovan Ćurčić je osuđen na zatvorsku kaznu u trajanju od 15 godina, Miloš Držaić na 11 godina, Mladen Maksimović na 8 godina, a Dušan Mišić, Dragan (Čeda) Savić i Jovica Vučenović na kaznu u trajanju od po 7 godina.

Optužnica

Županijsko državno odvjetništvo Vukovar (ŽDO) je Županijskom sudu u Vukovaru prvobitno podnelo optužnicu [2] protiv:

1. Jovana Ćurčića
2. Miloša Držaića
3. Mladena Maksimovića
4. Dragana (Bogdan) Savića
5. Dušana Mišića
6. Željka Savića
7. Dragana (Čeda) Savića
8. Jovice Vučenovića

Prema navodima optužnice, okrivljeni Jovan Ćurčić, Miloš Držaić, Mladen Maksimović, Dragan (Bogdan) Savić, Dušan Mišić, Željko Savić i Dragan (Čeda) Savić su u periodu od 1. avgusta do 13. septembra 1991. godine, u vreme oružane agresije JNA i pridruženih paravojnih formacija na Republiku Hrvatsku, kao pripadnici milicije Srpske autonomne oblasti (SAO) Krajine i Jovica Vučenović kao pripadnik Teritorijalne odbrane (TO) Borovo, protivno članovima 2, 3, 13, 27, 31, 32 i 33 Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vreme rata, te protivno članu 56 Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I), kao i protivno članu 4 i 5 Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), kršeći pravila međunarodnog prava za vreme oružanog sukoba, nečovečno postupali prema civilnom stanovništvu nanoseći mu velike patnje, ozlede telesnog integriteta i zdravlja i preduzimanjem mera zastrašivanja i to:

a) Jovan Ćurčić, tako što je naredio da se zarobljeni civili zatvore u podrumsku prostoriju stanice milicije Borovo, da se odvede na prisilni rad, da se ispituju i pri tom zlostavljaju. Usled posledica, nastalih batinjanjem, zatvorenik Željko Hodak je preminuo. Okrivljeni Ćurčić je iz zatvora u Vatrogasnom domu izveo Sinišu Terzića, Branislava Škoraka, Milu Ćuljka, Nedeljka Dumančića i Mileta Grbešića, te ih predao milicajcima Dragi Laziću i osobi sa prezimenom Zdjelarević. Posmrtni ostaci Grbešića su ekshumirani u Iloku, septembra 1999. godine.

b) Okrivljeni Miloš Držaić je, kao pomoćnik komandira stanice milicije u Borovu dana 3. septembra 1991. godine, kada su dovedeni zarobljenici iz Belog Manastira, formirao špalir od oko 30 osoba [3], koje su tukle dovedene zarobljenike drvenim palicama, letvama, rukama i nogama po čitavom telu. Dana 04. septembra 1991. godine, Držaić je sa nekoliko pripadnika milicije vršio pretres kuće Mileta Ivaškovića, pri čemu ga je šakom udario u glavu, dok su ostali milicajci pronašli i uzeli 1170 DEM i 100 austrijskih šilinga. Miloš Držaić je, nakon toga Mileta Ivaškovića i njegovog oca Josu Ivaškovića priveo u stanicu milicije, a potom u zatvor u Vatrogasnom domu.

Pored toga, Držaić je, po navodima optužnice, istog dana sa još četiri milicajca nepoznatih imena, izveo iz zatvora Ivana Zelembere, koga su nakon pola sata vratili pretučenog i bez svesti. Isto se dogodilo i Pavu Zemljaku, Vladimiru Zemljaku, Željku Čičeku, Ivanu Berendu, Josipu Ćosiću i Željku Filipčiću. Narednog dana, 5. septembra 1991. godine, Držaić je naredio zarobljeniku Josipu Gorupu da počisti prostorije stanice milicije, uz pretnju da će mu odseći uho. Sledećeg dana, 6. septembra 1991. godine, Držaić je u predeo lica više puta šakom udario Vilima Jajtića, pripadnika Zbora narodne garde i nakon toga oduzeo njegov automobil i predao ga Peri Goranoviću [4]. Držaić je istog dana u stanici milicije pendrekom tukao Josipa Vučkovića, Renata Išpana i Luku Rožića, pripadnike ZNG, pretio Josipu Bošnjakoviću, Dobroslavu Zadri i Renatu Išpanu i ispitivao Josipa Gorupa držeći nož u ruci i prinoseći mu ga pod vrat. Pored toga, Držaić je prisiljavao zarobljenike na rad, a od Željka Čičeka je oduzeo i za sebe zadržao zlatni lančić i ručni sat.

c) Okrivljeni Mladen Maksimović, Dragan (Bogdan) Savić, Dušan Mišić, Željko Savić i Dragan (Čeda) Savić su dana 11. septembra 1991. godine, oko 22:00 časa izveli iz zatvora u vatrogasnom domu osam zarobljenika i u grupama ih odvezili u stanicu milicije, gde su ih, svakog ponaosob, batinali, nakon čega su ih ponovo vratili u ovaj zatvor.

d) Okrivljeni Jovica Vučenović je 6. septembra 1991. godine ispitivao Ivana Vučkovića, Josipa Vučkovića i Karla Babijaša. Vučenović je prilikom ispitivanja pretukao Ivana i Josipa Vučkovića, a Josip Vučković ostao bez svesti.

Izmenama optužnice od 28. juna 2004. godine zamenik ŽDO je odustao od gonjenja Dragana (Bogdan) Savića i Željka Savića, s obzirom da nijedan svedok, niti materijalni dokaz nije potvrdio navode optužnice.

Istim izmenama optužnice, precizirano je da je okrivljeni Jovan Ćurčić zatvorio i ispitivao Pava i Vladimira Zemljaka, Ivana Zelemerga, Darka Kušića, Željka Filipčića i Dobroslava Zadra i da su tela Darka Kušića, Ivana Zelemerga, Vladimira Zemljaka i Pava Zemljaka kasnije ekshumirana u Ćelijama. Takođe je precizirano da se prisilni rad odvijao kao kopanje rovova i kanala, čišćenje WC, istovar i utovar robe.

U odnosu na okrivljenog Miloša Držaića izmenjen je njegov status, tako da se on optužuje za izvršenje krivičnih dela u svojstvu običnog pripadnika milicije, a ne u svojstvu zamenika komandira stanice, kao u prvobitnoj optužnici. Pored toga, izmenama su izostavljene optužbe da je organizovao špalir, iz kuće Ivaškovića uzeo novac, Željku Čičeku oduzeo zlatni lančić i ručni sat, kao i optužba da je naredio da se zarobljenici dovode na prisilni rad.

Suđenje i dokazni postupak

Protiv okrivljenih Jovana Ćurčića, Miloša Držaića, Dušana Mišića, Dragana (Bogdan) Savića i Željka Savića je tokom istrage određen pritvor, s tim da su Dragan (Bogdan) Savić i Željko Savić do početka suđenja pušteni da se brane sa slobode. Sa druge strane, optuženima Mladenu Maksimoviću, Draganu (Čeda) Saviću i Jovici Vučenoviću se sudilo u odsustvu, s obzirom da se nalaze u bekstvu, a sud im je odredio branioce po službenoj dužnosti.

Suđenje je započelo 9. januara 2004. godine i trajalo do 13. jula 2004. godine kada je Sudsko veće izreklo prvostepenu presudu. Saslušano je 64 svedoka, od kojih su neki i više puta saslušavani. Radi utvrđivanja u računljivosti okrivljenih u periodu kada su izvršena dela za koja se terete i njihove sposobnosti da prate suđenje saslušan je veštak, neuropsihijatar, dr. Nikola Mandić, dok je specijalista sudske medicine, dr. Boris Dumenčić, dao konkretne podatke o težini povreda oštećenih. Pored toga, na glavnoj raspravi održanoj 12. maja 2004. godine pregledana je video kasete sa razmene zarobljenika 13. septembra 1991. godine u Adaševcima. Dokazni postupak se odvijao bez teškoća i zastoja, pa su pretresi održavani bez odlaganja, po rasporedu, koji je predsednik veća periodično objavljivao.

Sudsko veće je prihvatilo sve dokaze, koje je predložio zamenik ŽDO, dok je odbilo da sasluša svedoke odbrane, Slobodana Žmirića i Janka Milakovića na okolnost ustrojavanja i funkcionisanja milicije SAO Krajine; Gojka Crnjca, Blaža Topalovića i Miroslava Burzu, na okolnost preuzimanja dokumentacije stanice milicije Borovo prilikom mirne

reintegracije Podunavlja u hrvatski ustavno-pravni poredak; Dušana Božića, Goršu Cvijovića, Željka i Milana Pejčića, na okolnost dužnosti okrivljenog Miloša Držaića i načina na koji ih je obavljao prema svakom od oštećenih; Iliju Kojića, na okolnost događanja u Borovu i funkcionisanja milicije i Adama Jelića, s obzirom da ga je svedok oštećeni Željko Čiček prepoznao kao okrivljenog Miloša Držaića.

Sudsko veće je odbilo da dodatno sasluša svedoka Rada Čučuza na okolnost boravka oštećenih u zatvoru, u kritično vreme. Pored toga, Sudsko veće je odbilo predlog branilaca da se izvrši suočenje svedoka oštećenih Josipa Bošnjakovića i Nikole Perkovića sa okrivljenim Dušanom Mišićem, jer su tvrdili da ih je Mišić tukao, što je okrivljeni tokom iznošenja odbrane negirao. Takođe, veće je odbilo predlog za suočenje svedoka Dragiše Čančarevića i okrivljenog Jovana Čurčića, obzirom da je Čančarević tvrdio da je Čurčić bio glavni zapovednik stanice milicije u Borovu, što je okrivljeni odlučno negirao. Sudsko veće je odbilo ove predloge za suočavanje uz obrazloženje da su činjenice, koje bi se na ovaj način utvrđivale, već dokazane.

Sudsko veće nije prihvatilo predlog odbrane da se od Srbije i Crne Gore pribavi dokumentacija o državljanima te države, bez jasnog pominjanja njihovih imena, koji su, prema tvrdnjama odbrane, mogli imati značajnu ulogu u miliciji SAO Krajine.

Iako je dokazni postupak završen 15. juna 2004. godine, predsednik veća je na pretresu 9. jula 2004. godine ponovo otvorio glavnu raspravu, da bi saslušao svedokinju Jelu Katalinić, koju je Sudsko veće naknadno pozvalo, iako je pre toga odbilo njeno saslušanje kada je to predložila odbrana Miloša Držaića.

Odbrana

Okrivljeni su negirali izvršenje krivičnog dela, a svoje odbrane izneli na kraju dokaznog postupka, u skladu sa članom 337 stav 7 Zakona o krivičnom postupku Republike Hrvatske [5].

Okrivljeni Jovan Čurčić je negirao izvršenje krivičnog dela, navodeći da je bio običan policajac, a ne komandir stanice milicije kako se to u optužnici navodi. Po njegovim rečima milicijom u Borovu su rukovodili izvesni Janko Milaković i Slobodan Žmirić. Naglasio je da je pre rata radio kao milicajac u stanici milicije u Dalju, a da se u stanici milicije u Borovu zaposlio 5. avgusta 1991. godine. Objašnjavajući razloge rada u miliciji Krajine, Čurčić je rekao da je na taj način izbegao direktno učešće u ratnim dejstvima, kao i rad noću. Po njegovim rečima, on se nije razlikovao od drugih pripadnika milicije u Borovu, osim što je, za razliku od drugih imao završenu policijsku školu, pa je zbog toga uživao autoritet. Čurčić nije imao informaciju da su se zarobljenici nalazili u stanici milicije, koja je bila smeštena u kući Pavla Čikanovića, a to je saznao tek kada su

zarobljenici već bili premešteni u zgradu Vatrogasnog doma, gde su ih čuvali JNA i Teritorijalna odbrana. Naglasio je da milicija nije odlazila u prostorije Vatrogasnog doma, a da je on išao tamo da bi video da li je zarobljen neko od njegovih bivših kolega hrvatske nacionalnosti.

Okrivljeni, po sopstvenim rečima, nije imao saznanja da su zarobljenici primoravani da rade, niti da su ih čuvari tukli. Ipak, istakao je da je na dan razmene, 13. septembra 1991. godine, na zarobljenicima video modrice, koje su bile posledice batinanja. Ćurčić je naglasio da je bio na razmeni zarobljenika zbog toga što mu je to naredio Janko Milaković i dodao da nije pravio spisak zarobljenika za razmenu, niti je znao da je neko od zarobljenika umro u zatvoru. Ćurčić je na kraju iznošenja odbrane negirao tvrdnju svedoka-oštećenih da su ih čuvale osobe u milicijskim uniformama, jer u vreme kada su izvršeni navedeni zločini, milicija nije imala uniforme. Takođe, Ćurčić je dodao da on lično nikada nije ni uzeo uniformu.

Okrivljeni Miloš Držaić je u svojoj odbrani izneo da je polovinom avgusta 1991. godine počeo da radi u stanici milicije u Borovu i da je u tom periodu kontrolu nad čitavim područjem Borova imala JNA. Po njegovim rečima, zarobljenici su samo jedan dan, ili jednu noć bili u stanici milicije, u kući Pavla Čikanovića, ali ni tada nisu bili pod kontrolom milicije. Pre nego što je Teritorijalna odbrana zarobljenike prebacila u Vatrogasni dom, okrivljeni Držaić je među zarobljenima video bivše kolege iz Dalja, Darka Kiša i Dobroslava Zadru i sa njima kratko razgovarao. Nakon toga je obavestio njihove porodice da su zarobljeni. Držaić pretpostavlja da je zapovednik milicije bio Janko Milaković, pošto je od njega dobijao naređenja i raportirao o preduzetim koracima i dužnostima. Držaić je negirao da je organizovao špalir i slao zarobljenike na prinudni rad. I ovaj okrivljeni je tvrdio da milicija nije imala pristup zatvoru u Vatrogasnom domu, koji su čuvale JNA i TO.

Okrivljeni Dušan Mišić je izjavio da se nakon što je ostao bez posla u Kombinat «Borovo» javio na konkurs za miliciju i počeo da radi u stanici, u kući Pavla Čikanovića, u kojoj je bio zaposleno između 20 i 25 milicajaca. Mišić je naglasio da su oni radili na održavanju javnog reda i mira i da im je te zadatke poverio izvesni Branko Ćurčić, koji je došao iz Srbije. Po njegovim rečima, u navedenom periodu zapovednici policije su bili Slobodan Žmirić i Janko Milaković. Mišić takođe tvrdi da policija nije imala pristup zatvoru u Vatrogasnom domu, a da stražari nisu pripadali vojsci, već isključivo TO. Na kraju, okrivljeni je istakao da mu je žao svakog zarobljenika i da za sve što im se desilo neko mora da odgovara, ali da treba pronaći prave krivce.

Prigovori odbrane

Tokom postupka predsednik veća nije dozvoljavao braniocima da ističu prigovore na

iskaze svedoka, ili procesne prigovore, navodeći da se oni mogu iskazati tek u završnoj reči, što ne odgovara odredbama krivičnog procesnog prava.

Branioци okrivljenih su imali primedbe na postupak prepoznavanja, ističući da su svedoci mogli identifikovati okrivljene na osnovu snimaka suđenja, pokazanih u medijima. Na glavnoj raspravi 14. januara 2004. godine, prilikom saslušanja svedoka oštećenog Željka Čičeka, branilac je upitao svedoka da li među prisutnima prepoznaje okrivljenog Dušana Mišića. Predsednik veća je naredio okrivljenom Mišiću da ustane, rečima: «Mišiću ustanite». Isto je ponovljeno i u postupku prepoznavanja okrivljenog Držaića. Oba puta, oštećeni Čiček je prepoznao okrivljene nakon što im se predsednik obratio imenom.

Presuda

Odgovornost nadređenog

Sudsko veće je Jovana Ćurčića oglasilo krivim, navodeći u presudi da je dokazano da je on bio komandir stanice milicije u Borovu i samim tim naredio sve ono što mu se stavljalo na teret.

Tokom suđenja saslušan je veliki broj svedoka, koji su tvrdili da je Ćurčić bio zapovednik stanice milicije u Borovu. Neki svedoci su istakli da se on upravo tako predstavio zatvorenici, dok su neki to zaključili na osnovu njegovog ponašanja. Pored toga i svedoci odbrane Dragiša Čančarević i Željko Pejaković, su tvrdili da je okrivljeni Ćurčić bio komandir. Na osnovu ovoga, nesporno je da je Sudsko veće pravilno zaključilo da je okrivljeni Ćurčić bio na toj poziciji. Sa druge strane, ni jedno svedočenje ili materijalni dokaz ne upućuju da je Ćurčić izdao ijednu naredbu, koja mu se stavlja na teret. Sudsko veće se nije bavilo utvrđivanjem činjenica da li je Ćurčić uopšte izdavao naredbe i kakve su one bile, već je jedino ispitalo da li je okrivljeni bio zapovednik stanice milicije u Borovu. U skladu sa takvim pristupom, Sudsko veće je zaključilo da je okrivljeni «*naprosto funkcionirao kao komandir. To što je činjeno zbog opisanih okolnosti jedino se i moglo činiti naredbama optuženog Jovana Ćurčića.*» [6]

Odredba člana 120 OKZRH kao moguće oblike izvršenja krivičnog dela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva predviđa izdavanje naredbe za protivpravno postupanje, ili postupanje po toj naredbi, dakle činjenje. Eventualna mogućnost izvršenja ovog krivičnog dela nečinjenjem, ako je izvršilac propustio da spreči izvršenje krivičnog dela, odnosno da kazni počinioc, moguća je primenom člana 28 stav 2 OKZRH [7]. Budući da se Ćurčić teretio za izdavanje naređenja - činjenje, za njegovu osudu bilo je potrebno da se dokaže, ne samo da je on bio zapovednik stanice milicije, već i da je odgovarajućim postupcima naredio da se zarobljenici zatvore i da se prema njima nehumano ponaša.

Status civila

Utvrđujući status zatvorenika u Borovu u kritičnom periodu, Sudsko veće je pošlo od toga da je za određivanje statusa ratnog zarobljenika bitno utvrditi postojanje oružane pobune, koja mora biti nedvosmislena, kako u pogledu adekvatnog naoružanja, tako i u pogledu identifikacije protivnika, i da zarobljavanje mora uslediti odmah nakon polaganja oružja. Iz činjenice da je između polaganja oružja i zarobljavanja (zatvaranja) u Borovu, gde su dovedeni iz kasarne JNA u Somboru u Srbiji, proteklo izvesno vreme, Sudsko veće je izvelo zaključak da su zatvorenici imali status civila, a ne ratnih zarobljenika.

Ocena suđenja

Na osnovu praćenja suđenja, Fond za humanitarno pravo nalazi da se krivični postupak protiv Jovana Ćurčića i drugih odvijao u granicama standarda fer i pravičnog suđenja. Tokom suđenja poštovana su prava okrivljenih na upotrebu svog jezika, prava na javnu i pravičnu raspravu, prava da se okrivljeni brane uz pomoć advokata. Predsednik veća, sudija Ante Zeljko imao je pravilan odnos prema svim strankama u postupku, poštujući njihovu ličnost i dostojanstvo.

Ipak, Sudsko veće je povremeno dopuštalo da svedoci prete okrivljenima i njihovim braniocima, kvalifikujući te pretnje svedočenjem. Tako je nakon saslušanja na glavnoj raspravi 15. januara 2004. godine, svedok Vlado Čizmar ostao u sudnici i pratio svedočenje Nedeljka Dumančića, kada je počeo iz publike da dobacuje kako okrivljene treba streljati, da ne zaslužuju branioce i slične komentare. Na primedbu branilaca Marka Babića i Petra Miletića da oštećeni Čizmar ne može da se ponaša na taj način u sudnici, predsednik veća ih je upozorio rečima da niko ne sme prekidati Čizmarevo "svedočenje", te je deo Čizmarevih reči uneo u zapisnik, a braniocima optuženih Marku Babiću i Petru Miletiću izrekao opomenu. Na ovaj način, predsednik veća je dozvolio svedoku oštećenom da otvoreno pretilo okrivljenima.

Sa druge strane, iako je uputstvom Glavnog državnog odvjetnika lokalnim državnim odvjetnicima iz 2002. godine, predviđeno da se odredbe o suđenjima u odsustvu restriktivno tumače, u Hrvatskoj se nastavlja praksa suđenja u odsustvu, pa su tako i u ovom slučaju u odsutnosti osuđeni Mladen Maksimović, Dragan (Čeda) Savić i Jovica Vučenović. Pored toga, nastavljena je i praksa preširokog optuživanja, kada su počinioci zločina srpske nacionalnosti. Naime, iako je od samog početka suđenja bilo jasno da nema niti jednog dokaza protiv okrivljenih Željka Savića i Dragana (Bogdan) Savića, te da je došlo do zamene identiteta optuženih sa drugim licima istoga prezimena, ŽDO je tek na samom kraju suđenja odustalo od njihovog gonjenja, pa su i ovi okrivljeni proveli tri meseca u pritvoru. [8]

I pored načelnog poštovanja procedure tokom suđenja, presuda okrivljenom Jovanu Ćurčiću nije zasnovana na dokazima o njegovoj odgovornosti kao nadređenog. Naime, Sudsko veće je u potpunosti prihvatilo iskaz svedoka Dragiše Čančarevića o odgovornosti optuženog Ćurčića, ali je u potpunosti zanemarilo deo njegovog iskaza u kome on iznosi da je za čuvanje zatvora bila nadležna JNA, a ne milicija.

Pored toga, Sudsko veće je izjave oštećenih, kojima su hvalili ponašanje okrivljenog, nazvalo *preuveličavanjem oštećenika o "gestama dobrote"* [9], pozivajući se na izveštaj veštaka dr. Miroslava Gorete, u kojem on objašnjava da je neprimerena zahvalnost za blaže postupanje, koja se kasnije toliko uveliča da može postati prepreka kod davanja iskaza, jedna od osnovnih karakteristika posttraumatskog stresnog poremećaja kod žrtava torture.

Prema ostalim okrivljenima Sudsko veće je izreklo prestroge kazne. Miloš Držaić je osuđen za dela koje je počinio kao običan policajac, ali mu je izrečena kazna (11 godina zatvora) kao da je ta dela izvršio dok je bio na poziciji zapovednika. U prilog iznetoj oceni je primer presude Županijskog suda u Osijeku za zločin u Paulin Dvoru, kojom je okrivljeni Nikola Ivanković za organizovanje ubistva i ubistvo 18 srpskih civila osuđen na 12 godina zatvora [10].

Na kraju, u samoj presudi, kao i u izmenama optužnice od 28.juna 2004. nisu navedeni podaci o pripadnosti oštećenih oružanim formacijama u vreme oružanog sukoba u Republici Hrvatskoj, iako je tokom dokazanog postupka više od 20 svedoka oštećenih otvoreno govorilo da su bili pripadnici ZNG i da su zarobljeni u toku borbe. Utisak je da su ŽDO i Sudsko veće to uradili iz političkih uverenja da je za oštećene povoljnije priznanje statusa civila nego ratnih zarobljenika, nezavisno od činjenice da su i jedni i drugi zaštićena lica na koje se primenjuje zajednički član 3. Ženevskih konvencija.

[1] Čl. 120 st. 1 OKZ RH(1) Tko kršeći pravila međunarodnoga prava za vrijeme rata, oružanoga sukoba ili okupacije naredi da se izvrši napad na civilno stanovništvo, naselje, pojedine civilne osobe ili osobe onesposobljene za borbu, kojega je posljedica smrt, teška tjelesna ozljeda ili teško narušavanje zdravlja ljudi, napad bez izbora cilja kojim se pogađa civilno stanovništvo, da se civilno stanovništvo ubija, muči ili da se nečovječno postupa prema njemu, ili da se nad njim obavljaju biološki, medicinski ili drugi znanstveni pokusi. da se uzimaju tkiva ili organi radi transplantacije, ili da mu se nanose velike patnje ili ozljede tjelesnoga integriteta. ili zdravlja, da se provodi raseljavanje ili preseljavanje ili prinudno odnarodnjivanje ili prevođenje na drugu vjeru, prinuđivanje na prostituciju ili silovanje da se primjenjuju mjere zastrašivanja i terora, uzimaju taoci, primjenjuje kolektivno kažnjavanje, protuzakonito odvođenje u koncentracione logore i druga protuzakonita zatvaranja, će se provodi lišavanje prava na propisno i nepristrano

suđenje, prinuđivanje na službu u oružanim snagama neprijateljske sile ili u njezinoj obavještajnoj službi ili administraciji, da se prinuđuje na prinudni rad, izgladnjuje stanovništvo, provodi konfiskacija imovine, da se pljačka imovina stanovništva, protuzakonito i samovoljno uništava ili prisvaja u velikim razmjerima imovinu što nije opravdano vojnim potrebama, uzima nezakonite i nerazmjerno velike kontribucije i rekvizicije, smanjuje vrijednost domaćega novca ili protuzakonito izdaje novac, ili tko počini neko od navedenih djela, kaznit će se zatvorom najmanje pet godina ili kaznom zatvora od dvadeset godina.

[2] Optužnica ŽDO Vukovar od 09. 09. 2003. br. K-DO-17/03

[3] U optužnici se ne navodi da li se radi o milicajcima, ili civilima.

[4] U optužnici se ne navodi koja je funkcija Pere Goranovića.

[5] ZKP RH Čl. 337 t. 7 "Ako se optuženik očituje da se u odnosu na sve ili pojedine točke optužbe ne smatra krivim, ispitat će se na završetku dokaznog postupka, osim ako optuženik drugačije ne zahtijeva"

[6] Strana 36 i 37 presude Županijskog suda u Vukovaru, K-44/03

[7] Čl.28 st. 2 Krivično djelo može biti počinjeno nečinjenjem samo kad počinitelj propusti činjenje koje je bio dužan izvršiti.

[8] Optuženi su bili pritvoreni od 13. marta 2003. do 12. juna 2003. godine

[9] Presuda Županijskog suda u Vukovaru, K-44/03, poslednji pasus, strana 35

[10] Presuda Županijski sud Osijek K-18/03 od 08.aprila 2004. godine

